

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління державними пакетами акцій господарських товариств та підприємствами паливно-енергетичного комплексу
(реєстр. № 6323 від 10 квітня 2017 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 03 жовтня 2017 року (протокол № 63) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління державними пакетами акцій господарських товариств та підприємствами паливно-енергетичного комплексу (реєстр. № 6323 від 10 квітня 2017 року), поданий народним депутатом України Лопушанським А.Я. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою забезпечення енергетичної безпеки України, підвищення енергоефективності та функціонування систем промисловості у сфері паливно-енергетичного комплексу.

Для досягнення мети пропонується внесення змін до законів України «Про електроенергетику» та «Про приватизацію державного майна», згідно яких управління державними пакетами акцій господарських товариств та підприємствами паливно-енергетичного комплексу, стосовно яких прийнято рішення про приватизацію здійснюватиме центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному та нафтогазовому комплексах, до моменту завершення приватизації.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України зазначається, що Україна є соціальною, правовою державою, в якій визнається і діє принцип верховенства права; Конституція України має найвищу юридичну силу; закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (стаття 1, частини перша, друга статті 8).

Як встановлено статтею 6 Конституції України, державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Згідно з частиною першою статті 113 Основного Закону України Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади.

За приписом частини другої статті 19 Конституції України, органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Зокрема, організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України (частина друга статті 120 Конституції України).

Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади, який здійснює управління об'єктами державної власності відповідно до закону; утворює, реорганізовує та ліквідує відповідно до закону міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади (частина перша статті 113, пункти 5 і 9¹ статті 116 Конституції України).

У пункті 3 мотивувальної частини Рішення від 1 липня 1998 року № 9-рп Конституційний Суд України зазначив, що аналіз положень Конституції і законів України, інших нормативних актів свідчить, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування здійснюють права власника в межах, визначених Основним Законом України, а Кабінет Міністрів України конституційно визнаний тим органом, на який покладено управління державним майном відповідно до закону.

Такими законами є закони України «Про Кабінет Міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади», «Про управління об'єктами державної власності».

Так, згідно із пунктами 1 і 6 частини першої статті 20 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», Кабінет Міністрів України: у сфері економіки та фінансів здійснює відповідно до закону управління об'єктами державної власності, у тому числі корпоративними правами, делегує в установленому законом порядку окремі повноваження щодо управління зазначеними об'єктами міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, місцевим державним адміністраціям та відповідним суб'єктам господарювання; у сфері вдосконалення державного управління та

державної служби утворює, реорганізовує і ліквідує міністерства та інші центральні органи виконавчої влади відповідно до закону в межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України на утримання органів виконавчої влади, затверджує положення про зазначені органи.

За приписами частин першої та третьої статті 5 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», міністерства та інші центральні органи виконавчої влади утворюються, реорганізуються та ліквіднуються Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України.

Утворення, реорганізація та ліквідація міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади здійснюються з урахуванням завдань Кабінету Міністрів України, а також з урахуванням необхідності забезпечення здійснення повноважень органів виконавчої влади і недопущення дублювання повноважень.

Відповідно до частини першої статті 6 та пункту 12 частини другої статті 8 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», міністерство є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в одній чи декількох визначених Кабінетом Міністрів України сферах, проведення якої покладено на Кабінет Міністрів України Конституцією та законами України.

Міністр як керівник міністерства утворює, ліквідує, реорганізовує підприємства, установи, організації, що належать до сфери управління цього міністерства, затверджує їхні положення (статути), здійснює у межах своїх повноважень інші функції з управління об'єктами державної власності.

Згідно із статтею 1 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» управління об'єктами державної власності - здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб'єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних з володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» суб'єктами управління об'єктами державної власності є, зокрема, Кабінет Міністрів України; міністерства, інші органи виконавчої влади та державні колегіальні органи (далі - уповноважені органи управління).

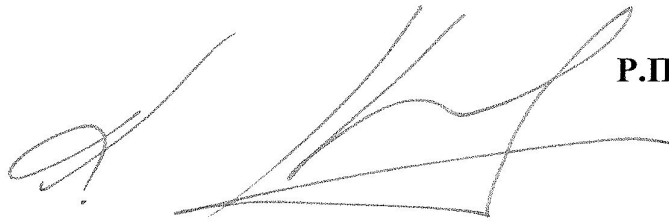
Повноваження Кабінету Міністрів України та уповноважених органів управління у сфері управління об'єктами державної власності, передбачені статтями 5 і 6 Закону України «Про управління об'єктами державної власності». Згідно із пунктом 12 частини першої статті 92, частиною другою статті 120 Конституції України організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, інших центральних органів виконавчої влади визначаються законами України. При цьому, Конституційний Суд України у своєму Рішенні від 13 грудня 2012 року № 18-рп/2012 зазначив, що

за законодавством України підприємства паливно-енергетичного комплексу мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави, тому з метою створення умов для підтримання їх стабільного фінансово-економічного стану законом можуть встановлюватися особливості правового регулювання відносин у цій сфері (абзац п'ятий пункту 3 мотивувальної частини).

З огляду на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85), внесення запропонованих Законопроектом змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління державними пакетами акцій господарських товариств та підприємствами паливно-енергетичного комплексу (реєстр. № 6323 від 10 квітня 2017 року), поданий народним депутатом України Лопушанським А.Я., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ